

Toegevoegde waarde overheidscloud zit vooral in shared services

De Hervormingsagenda Rijksdienst moet de rijksoverheid efficiënter, meer dienstverlenend, slagvaardiger en kostenbewuster maken. De overheidscloud kan daarin een rol spelen, maar volgens CGI gaat dat verder dan het consolideren van de rekencentra van de overheid.

Het is niet meer van deze tijd dat elk departement zijn eigen uitvoeringsorganisaties, bedrijfsvoering en inspecties in de lucht houdt, betoogt minister Stef Blok van BZK in zijn in mei gepubliceerde Hervormingsagenda Rijksdienst. Het Rijk moet meer functioneren als één concern, door samenwerking en flexibele inzetbaarheid. Ook moet die overheid kleiner worden en vooral minder kantoorruimte gebruiken. “Die hervormingsagenda zet een extra stap naar kostenbesparingen bovenop wat al was voorgenomen in het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst; het is een extra taakstelling”, zegt Ralf van den Ham, account manager Rijksoverheid bij CGI. “Dat is wel een aanleiding om te kijken of we geen potentiële besparingen laten liggen. En de latente voordelen van de private cloud waarop in de Kamer is gewezen bij de presentatie van de Nederlandse cloud-strategie bieden kansen daarvoor.”

Werkelijke winst zit in shared services

Het inrichten van de ‘private cloud’ voor de overheid, in de vorm van het consolideren van 66 bestaande rekencentra in een viertal grote nieuwe centra, is nog maar het begin. Dat is ‘het ijzer’. Maar het delen van IT-middelen gaat verder. De werkelijke winst zit in het gebruiken van die centrale pool van data voor gezamenlijke – en dus niet langer versnipperde – processen oftewel het inzetten van shared services. En dat niet alleen, stelt Mark Hartman, principal business consultant bij CGI. “Minister Blok zegt liever te saneren in stenen dan in mensen, dat betekent dat het Rijk naar minder werkplekruimte toe moet,

0,7 werkplek per ambtenaar. Plaatsafhankelijke en generieke diensten die relatief naadloos door alle departementen en uitvoeringsorganisaties te gebruiken zijn, bieden de oplossing. Dán kunnen de potentiële ‘cloud’-besparingen worden geoogst.”

Van den Ham noemt document management als voorbeeld. “De vraag hoeveel kamerbrieven er op dit moment bij de verschillende ministeries liggen te wachten, is niet te beantwoorden, ondanks het feit dat er één onderliggend technisch systeem is. Elk ministerie heeft zijn eigen ‘proces

Dat soort bewegingen is bij de overheid niet van de ene op de andere dag te realiseren

kamerbrieven’ ingeregeld, op een manier die niet compatibel is met dat van de andere en dan krijg je spraakverwarring. Een uniformeringsslag zou daar zijn geld wel opleveren.”

“Dat soort bewegingen is bij de overheid niet van de ene op de andere dag te realiseren. Je raakt natuurlijk de autonomie van de departementen”, zegt Hartman. “Maar je kunt dichterbij huis en minder spannend beginnen.” Hij wijst op de CGI-dienst

Foto: Nationale Beeldbank

‘Ontwikkel & Test as a service’, die binnen de Haagse Ring (het netwerk waarop de departementen zijn aangesloten) beschikbaar is. “Dat soort diensten is een mooie stap op weg naar harmonisering en uniformering van processen en applicatie rationalisatie.”

Overheid hoeft het wiel niet uit te vinden

Wat CGI betreft hoeven die eerste stappen geen pijnlijke leerprocessen te worden. Er zijn al ervaringen opgedaan met de Britse G-Cloud en de Amerikaanse Cloud First-strategie. Van den Ham: “We hebben al veel oplossingen, ook voor de publieke sector, die we op serviceniveau willen aanbieden via de cloud. Voor de Amerikaanse zorgmarkt hebben we een cloudgebaseerde oplossing voor Enterprise Content Management, Sovera. Zoiets zou de Nederlandse overheid ook kunnen gebruiken. Ontwikkel dat met elkaar als processen ‘uit de muur’. Als eindgebruiker zul je wel een concessie moeten doen aan de vrijheid om allerlei processen op een eigen manier te implementeren, maar dat is inherent aan uniformering.” Hartman plaatst daarbij de kanttekening dat de overheid wel op een passende manier moet aanbesteden – meer in samenspraak met de markt. “Die markt heeft allerlei best practices uitgezocht. Daar kan de overheid iets mee. Kijk wat je kunt hergebruiken, vanuit je eigen strategie. Waarom zou de overheid al die lessen zelf moeten leren?”

Best practices uit de VS

Sovera is een goed voorbeeld van hoe verschillende organisaties met dezelfde centrale documentprocessen kunnen werken. Het is een Enterprise Content Management-systeem (gebaseerd op een identieke technische infrastructuur als gebruikt binnen de Rijksoverheid) van CGI dat in gebruik is bij onder andere ruim 250 ziekenhuizen, 750 eerstehulpdiensten en 50 thuiszorginstellingen in de VS. Het systeem heeft meer dan 180.000 dagelijkse gebruikers en verbindt jaarlijks 2 miljard ongestructureerde documenten en 4 miljard scans met de EPD-/ERP-omgeving van de zorginstellingen.

Van den Ham: “Sovera is een goed voorbeeld van wat we doen. Want ook die zorginstellingen in de VS hadden de problematiek van processen die allemaal op verschillende manieren waren geïmplementeerd. Dus was het zaak zoveel mogelijk die gebruikers te overtuigen van de noodzaak van standaardisatie en generieke processen. De best practices hebben wij met Sovera al voor een groot deel uitgezocht en die zou de Nederlandse overheid vanuit de eigen strategie best kunnen hergebruiken.”